



SİRKÜLER SAYI: 2022/120

30.06.2022

VERGİ İNCELEMELERİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR

Bilindiği üzere, 26.10.2021 tarih ve 31640 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7338 sayılı Kanun ile vergi incelemelerinde uzaktan inceleme yapılabilmesinin yasal altyapısı oluşturulmuştu. Bu kez, 28.06.2022 tarih ve 31880 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile vergi incelemesi süreçleri ve prosedürüne dair birtakım değişiklikler yapılmıştır. Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (kısaca “Yönetmelik”)’te yapılan değişikliklere aşağıda başlıklar halinde değinilmiştir.

1. Vergi İncelemelerinde İşe Başlama Süresi Beş Güne İndirilmiştir

Yapılan değişiklik sonrasında vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların daha önce inceleme görevinin verilmesinden itibaren azami “on” gün olan işe başlama süreleri “**beş**” güne düşürülmüştür. Söz konusu değişikliğe koşut olarak işe başlanılamamasını haklı kılan bir mazeretin varlığı halinde ilgili idare tarafından incelemeye yetkili olana verilecek azami ek süre de “on” günden “**beş**” güne indirilmiştir.

2. Vergi İncelemesine Başlama Süresi On Beş Güne Düşürülmüştür

Yeni düzenlemeyle birlikte, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar, bundan böyle inceleme görevinin kendilerine verilmesinden itibaren en geç **“on beş”** gün içinde incelemeye başlamak mecburiyetinde olacaklardır. Değişiklik öncesinde azami süre otuz gündü. Bu değişikliğe paralel olarak, incelemeye başlanılamamasını haklı kılan bir mazeretin varlığı halinde inceleme elemanlarına verilebilecek azami süre de “on beş” günden **“beş”** güne indirilmiştir.

3. Vergi İncelemeleri “İncelemeye Başlama Bildirimi” ile Başlayacaktır

Yönetmeliğin 9. maddesinde yapılan değişiklikle bundan böyle vergi incelemelerinin **“İncelemeye Başlama Bildirimi”** düzenlenmesiyle başlayacağına hükmolunmuştur. Böylece ilgili değişikliğin yürürlüğe girdiği 1.7.2022 tarihinden itibaren, artık vergi incelemelerine başlarken “incelemeye başlama tutanağı” düzenlenmeyecektir. İncelemeye başlama tarihi ise incelemeye başlama bildiriminin düzenlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

4. Defterlerin İbrazi ve Teslim Alınmasına İlişkin Değişiklikler

Yönetmeliğin 12. maddesinin 4. fıkrasında yapılan değişiklik uyarınca, mükelleflerin Bakanlığın elektronik olarak tutulmasına izin verdiği defter ve belgeleri Bakanlık tarafından oluşturulan sistemi kullanmak suretiyle elektronik ortamda ibraz etmesinin esas olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı maddeye eklenen 5. fıkra ise mükellef ile inceleme görevi verilenin farklı illerde bulunması durumunda defter ve belgelerin teslim alınma yerine dair düzenleme yapılmıştır. Maddeye eklenen 6. fıkra ise mükellefin gıyabında yürütülecek incelemelerin usulüne dair hükümlere yer verilmiştir. Yapılan düzenlemeye göre, nezdinde inceleme yapılacak olanla temas kurulamaması veya ilgili ile temas kurulmasına rağmen verilen sürede defter ve belgelerin ibraz edilmemesi gibi hallerde inceleme, ilgilinin vergi dairesindeki dosyasında yer alan belgeler, elektronik ortamda tutulmasına izin verilen veriler ve diğer kaynaklardan elde edilen her türlü bilgi ve belgeler ile varsa Başkanlığın risk analizi sonuçlarına dayalı olarak yürütülecektir.

5. Bundan Böyle Vergi İncelemeleri Esas İtibariyle Dairede Yapılacaktır

Yeni düzenlemeyle vergi incelemelerinin incelemeye tabi olanın iş yerinde yapılması kuralı terk edilmiş ve vergi incelemelerinin esas itibarıyla **dairede yapılacağı** hüküm altına alınmıştır. Yönetmeliğin 13. maddesinde yapılan diğer değişiklikler uyarınca, incelemeye tabi olanın defter ve belgelerini ibraz etmesi kendisinden yazılı olarak istenecektir. İstenilen defter veya belgeleri belli edilen zamanda mazeretsiz olarak getirmeyenler, bunları ibraz etmemiş sayılacaklardır. Haklı bir mazeret gösterenlere, defter ve belgelerini daireye getirmeleri için uygun bir süre verilecektir. Diğer yandan incelemenin dairede yapılması, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından incelemeye tabi olanın iş yerinde tespit yapılmasına ve çalışmalarda bulunmasına engel teşkil etmeyecektir. Mükellef ve vergi sorumlusunun yazılı olarak talepte

bulunması ve iş yerinin müsait olduğunun tespit edilmesi halinde, incelemenin iş yerinde yapılması da mümkündür.

Yönetmelik 01.07.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

YÖNETMELİK

Hazine ve Maliye Bakanlığından:

**VERGİ İNCELEMELERİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA
YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 31/10/2011 tarihli ve 28101 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “on” ibareleri “beş” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- (1) Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar, inceleme görevinin verilmesinden itibaren en geç on beş gün içinde incelemeye başlarlar. Bu süre içinde incelemeye başlanılamaması halinde durum gerekçeli bir yazı ile bağlı bulunulan birime bildirilir. İlgili birim, incelemeye başlanılamamasını haklı kılan bir mazeretin varlığı halinde en fazla beş gün ilave süre verebileceği gibi inceleme görevini başka bir inceleme elemanına da verebilir.

(2) Vergi incelemesine, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından düzenlenecek “İncelemeye Başlama Bildirimi” ile başlanır. İncelemeye Başlama Bildiriminin bir örneği nezdinde inceleme yapılana, bir örneği vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın bağlı bulunduğu inceleme ve denetim birimine, bir örneği ise mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine gönderilir.

(3) İncelemeye başlama tarihi, incelemeye başlama bildiriminin düzenlendiği tarihtir.

(4) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun aramaya ilişkin hükümleri saklıdır.

(5) Vergi incelemesine başlanılmasına ilişkin diğer hususlar, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağlı oldukları birimler tarafından belirlenir.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- (1) Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar yanlarında memuriyet sıfatlarını ve inceleme yetkisini gösteren fotoğraflı resmi bir kimlik bulundururlar ve gittikleri yerde işe başlamadan evvel bu kimliği ilgililere gösterirler.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin başlığında yer alan “tutanağının” ibaresi “bildiriminin” olarak değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “tutanağında” ibaresi “bildiriminde” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) İnceleme yapılanın kimlik bilgileri, unvanı, adresi,”

“e) Vergi türü,

f) Bildirimin düzenlenme tarihi ve vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların imzası,”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Mükelleflerin, Bakanlığın elektronik olarak tutulmasına izin verdiği defter ve belgeleri Bakanlık tarafından oluşturulan sistemi kullanmak suretiyle elektronik ortamda ibraz etmesi esastır.”

“(5) Mükellefin işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresi ile inceleme görevi verilenin çalışma yerinin aynı ilde bulunmaması halinde, defter ve belgeler mükellefin işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresinin bulunduğu ildeki dairede teslim alınır. Mükellefin talebi halinde defter ve belgeler inceleme görevi verilenin sürekli çalışma yerindeki dairede de teslim alınabilir. Bu fıkranın uygulanmasında dördüncü fıkra hükmü saklıdır.

(6) Nezdinde inceleme yapılacak olanla temas kurulamaması veya ilgili ile temas kurulmasına rağmen verilen sürede defter ve belgelerin ibraz edilmemesi gibi hallerde inceleme, ilgilinin vergi dairesindeki dosyasında yer alan belgeler, elektronik ortamda tutulmasına izin verilen veriler ve diğer kaynaklardan elde edilen her türlü bilgi ve belgeler ile varsa Başkanlığın risk analizi sonuçlarına dayalı olarak yürütülür.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- (1) Vergi incelemeleri esas itibarıyla dairede yapılır.

(2) İncelemeye tabi olanın defter ve belgelerini ibraz etmesi kendisinden yazılı olarak istenir.

(3) İstenilen defter veya belgeleri belli edilen zamanda mazeretsiz olarak getirmeyenler, bunları ibraz etmemiş sayılırlar. Haklı bir mazeret gösterenlere, defter ve belgelerini daireye getirmeleri için uygun bir süre verilir.

(4) İncelemenin dairede yapılması, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından incelemeye tabi olanın iş yerinde tespit yapılmasına ve çalışmalarda bulunmasına engel değildir.

(5) Mükellef ve vergi sorumlusunun yazılı olarak talepte bulunması ve iş yerinin müsait olduğunun tespit edilmesi halinde, inceleme iş yerinde de yapılabilir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İncelemenin dairede yapıldığı durumlarda, nezdinde inceleme yapılanın işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresi ile vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın çalışma yerinin aynı ilde bulunmaması halinde tutanaklar, nezdinde inceleme yapılanın işyeri adresi, işyeri adresinin bulunmaması halinde ikametgâh adresinin bulunduğu ildeki dairede imza edilir. Nezdinde inceleme yapılanın talep etmesi halinde tutanaklar vergi incelemesi yapmaya yetkili olanın sürekli çalışma yerindeki dairede de imzalanabilir. Düzenlenen tutanakların birer nüshasının tutanakları imza edenlere verilmesi zorunludur.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, Bakanlık tarafından oluşturulan sistem üzerinden ibraz edilen elektronik defter ve belgeler, ilgili rapor değerlendirme komisyonunun rapora ilişkin nihai değerlendirmesini müteakip en geç otuz gün içerisinde sistemden silinir.”

MADDE 9- Bu Yönetmelik 1/7/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.